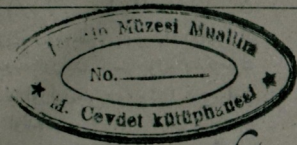

۱ حزيران ۱۳۳۹-۱۹۲۳

صافی ۷۷-۱۱

در دنجی جلد

یکی نموده

شهباز ، حرب آسيايك رومي نكاملني تمجیل ابتداي . فقط نافه مشاهده جيلر ، بوكون دولترك مملكتك بساننده كنش يازغر آجان ، تاربخك قارا كلفترندن اونوتولش مثلث قافله سي ميدانه ييغقانان و فونتي ايمراطور قلترى كوچوك دولتردن مرك برتوز حالكه كيتون بو تقيك اعراض دهكاي عصر ك بدائنده كو ستر يورلردى . عصر ك باشلانغينجه آسيا حركته كشدى . ۱۹۰۸ ده ژون توركر ، ۱۹۰۹ ده كنج ايرانيه ، ۱۹۱۲ ده كنج جينيلير عبدالحميدى ، محمدعلى و جين قرالى ، اكنج مداخلنه قارشى عني عكس العمل احتياجه تختند ايندرديلر . بوخاقلر يرته آوروپا مدنيتندن آله يارى دموقراتي ك حكومت راقمه اينديلر . اوآوروپا كه ، بوساوت و حریت فكرى ، آسيا اوزرته آندى . عسكرى و اقتصادي آغ اينجده انكشاف ايشرد . قره دكزندن عييل كورفزيه قدر ساينز غزملر و جينلر شكل ابتداي . وياواش وياواش و طبرورلك حسياني جينيليرى قدم غنملرندن وهندليلى مقدس « نيروانا » لرند فورئادى . آوروپاده ديني مجادللر نهايت بولدى .

فقط بو مجادللر يرته سياسي اختلاف ، دها جيجيور . صرب ، خروات وسلوولرله ، ذغرب اطرافنده برحوالي پرستك بحرائ باشلادى . وپلا . فلانلرله قاردهش قاردهش اولديريور . بليليقلرله فلانلار ماش جرياني باش كوستردى . بونصم بوراده « نان » شهرندكى فرانز دارالفنونك قاناسى ايستور ، اوتنده اسويجر ك اوچاپارچسى برورى عليه قالدرييور . بوراده لستادنكى اوفرايا خصوصيق طرفدارلارنى قيشقيريور ، اوتله طرفنده اسيا نياده قاتالان افراقي حاضرليور . صورك « قور آرتزر » ك ، « راتاو » ك ، « نازوتويج » قاتارلىك انه سلاح ورييور . اسك چارلر ايمراطورلرله ملي حسلر ك شدنى غري منتظر حادله لمسب اوليور . فلانلارلر ك ، استونيايلر ك ، له تورك ، ليتونيايلر ك متعرض بر حياتت استمدكاري كورولويور . ديكرلر ، موسقوايه تابع قاتالار ، اوفرايا ، بياش روسيه ، قافقاسيلرله كلنجه بولرله كندى خط حركطيله سويولرلى ، ۱۹۰۷ برى اولوقد احرارانه برصورده توزيع ايندركلى بم استقلال خذف ايتكمه سواق ايدييورلر . بولشه و بك جمهوريتنى تشكيل ايند اسرئاملر ۱۹۲۳ دهالفا ابدلى بولشه و بك قوميسرلى فرانز مجلس مؤسسانى تقليد ايدمرك اوفراياي الى ايني ولايته تقسيم ايدييورلر . آسياده وفتله ، مؤتر اولان يالكز ديني رابطه لردى . هر كس يونان اولان اول (اوتو - دوفس) ، تورك اولان اول سنى ، نجم اولمندن اول شينى ايدى . بيرينى ، مؤمن وكافر ، حر آدم وعايا ديه ايني صفة آييران اسلام عديمي

اوزاقلره كوتوره جكم ، زنجيرلر قيرماقچه ، حربكي قراغا قچه ، بردها سنك ديوارلراك آلتنه دوغيمه جكم ، طوغدير طور اغاندن بر مزار برى ايستمه جكم ، كيكيرى باشقه طور افراره كودوره جكم .

زويه كيدم جكم اوليه ؟
آماطولى به ، سنك دوني بوغاز نوغيلر ك ، بوكوني حريت استقلال فهرمارلك مملكتته !
يچين كيدم جكم اوليه ؟
سنك ايچين ، سنك چوجولر ك ايچين ، سنى فورئامق ايچين ، سنك اسير و مظلوم چوجولر ك فورئامق ايچين اى استانبول .. !

محمد امين

اجتماعيات

آسياده ملتپورللك جريمانلرلى

عمرى روزملون
فوق الطيميه ايمان ايله بسلتن ارض مقدسه هينى فكر تصوف بر شكل آليز . نيرق اولكده لرند انكشاف ايند ملتپورللك بونون آسياء ايچون حقيق بر دين .

بو دين ، سالكيه ، و قتيله جديرلك قديم دينلره قارشى كوستردكلى صاف و درين ايايى تلقين ايديور . بو دينكده مغيرلرلى وار . بونرك آدى نور كياه مصطفى كال ، هندستانده ماها ما غاندى ، مصرده زغلول باشادر . بونديكده مقدس كالبرلى وار : آماطولى ميثاق مليى ، شام بيانناممى ، هند استقلال فرهنك بيانناممى . بونديكده آسرتصار ، ازير ، اسكندريه كى قريانلر ، آتشين وريوانغانداجلرلى ، متوحش مفرطلى ، حواريلى ، مجذوب جاهدلى وار . بوندين حقيق معجزلر كوسترييور . كوزه كوروءه مين صاهانلريك تائيرى آلتنده آسياده كى انكيه « ديويى سنده ليور ، ديكر آوروپا مملكتلرلى موطرلى ترك ايدييور ، و مفرق « بويوك ائتلاف » آنى مليون مجالزتورلك طرفند مغلوب ايدييور . نهايت بونديك ، نامتنامى رفوز و قدرته مالك كمبى سيه اكسيك دش : بوه آقرمه در . و طبرورلكك قتتالى قلعمى اولان انقرومك نورلى هاله سى ، شبه آفرلنده مترددرك و جدنى جالانديرييور . مؤمنلر ك ايمانى تقويه ايدييور .

« رور » كوروتولرله شاشتقيلاشان آوروپا ، آسياء اعماقدن چيقان بويوك اوله لى فنا ايشيدييور . اگر « تيل » كنارلرند « لادو » قدر و خيم حادشر ، شرق ايله غرب آراسنده آجلاق بى اختلاف و سستى زمان زمان كوستمه ، آوروپا ، منفعتلرلى رؤيت افتك دار حدودلى ايچنه قاهلعه رانى اولوردى .

افقرم بوق . بم اوكد سنك هر شيك آغلا . ر . صوراى كوز ياشارى كى ايتليك شورك ايجه ايجه آقمه باشلايان چشمه لك ، سيلر ك ، سياه سربلر ك آلتنه مزاراقلر ك قانديلر يازلايان اوليا بولر ك . جمه و قانديل كيجلرلى قرآ و تهابل سسلرى كن تكيه لرك ، مدرسه لك ، بياش نارمل ، جينلى ديوارلى جامعلر ك ، قفسلر ك لرند اترندن حزين نينيلر ايشيديلن محله لك هيبى آغلايور . آرتيق بى قارشيمده زندانلر ككندن باشقا رواقى ، دار آغاجلر ككندن باشقا برياساق ، مزارلر ككندن باشقا برطاش ، فته و فسادلر ككندن باشقا برچاقى كورمويور . ايشيقلى سواق فندرينه واريجيه قادار خاش بولويور . صانكه بونرك ك جالذكوز . لرى كى بايور . قارا كلفلر كدن آجاج كولكلرله واريجيه قادار چيكييور . صانكه بونرك بى جاسوسلر كى تعقب ايدييور . سسلر ك الهى دتار ك واريجيه قادار صوصد و ولش ، ديوارلر ك زنجير و باطه سسلرندن باشقا برصد اكليور ؛ سكونلر ك مقدس كيجلر ك واريجيه قادار افساد ايدلش ؛ فوتو سواقلر كده جنات فهرمانلرندن باشقا هيج كيمه طولانمايور .

جرلك ، بهادر ك اوليه ؟ خار . اى شيانك و چيچكلر ك مملكى ! بى سنك آلرله . كولشركده باقاييور . سن صاهلر كدن سوروكلر ك بونرك تاجلر بى يازيله اتاراق حياته كولوشلر بى مفرات كى حس ايدييور . باغچه كده كز بويور . سن كولسك يازلرند قيزيل قانلر آقتير كى بونرك كل و لالار لريك آييلشلىرى راستزا كى تلق ايدييور . كولسك آلتنده نفسى دارلاشان بر خسته كى تنفس ايدمك بر هوا بولامايور . بونولاج كى اولويور . روجك كيجمى كيدنلا حقيق بر بيلدز كورمويور ، كورلر كى هرورى قراكتى كورمويور ، ديوارلر ك بى كناهكار مزارلرلى كى صيقور ، كيكلمك بربريه كيدىكى طوييور . آرتيق سندن قاجق ايستويور .

بيراق بى : بوند سور ك اسنك ديوارلر ك آلتنده قلاجخ ، آنامك ، بابامك مزارلر بى ، طوغديمى كورمن عزيز چاقى ، چوجوقلمى صدف قومساللرلى اوزرنده كچيريكم ساحلجى ، كينچلك عشق رذيلار بى تحيل ايتديكم برلى ، هيبى برافتم ، بركى ياشندن برى حياتك بال وزهر بى رلكده قسيم ايتديكم فيضاتى زوجه مندن ، كلينك دوواغى كورمه يه جكم سوكلى قيزمندن ، جمرانلرلى قنلك اينجده بر كاشات قادار بوشاق برافتم اولان سوكلى اوغوللر مندن ، سوكلى دوستلر مندن ايرلانج . سا و عزيز همنير يلرله دوداغ ايدم جكم . سنك چاپلر كدن طولايديم لم ومانلرلى ، جمر ايلر كدن طوبوغم عصيان ويد دتارلى وسوقلر كده كوردكم فلاكت فاجمركى ، كوكمده طاشيديم قيات و جهنلرلى سندن

بو ایکی صنف آراسته‌ده‌کی حقوق مساوات‌نیزلی
ادامه ایتدیرمک صورتیه بولاک روحیه‌نی تسهیل
ایدیوردی. ۱۹۰۸ اختلالی و «علمانی»
نظریه‌سی یوسف‌نظر آراسته‌ده‌کی دیوارده‌بلار حتمی
آجیدی. و زمانده‌نیز ایسی دیک آساندیرینه
عربی را‌یله‌نم‌اولدی ب اوج بوج عالمه‌ییریه
منزلی، آریز، سامیلر، تورانیلر مهم‌صورتده‌تجمع
ایتکه اوغراشییوردی. واستقلال مکرری یالکز بویوک
ماتری دکل عینی‌نم‌ایده‌کوک‌ایقوام‌دن مرکب بونون
و کتله‌نی حرکته‌کثیرییور: کردل، چرکسلر،
کادانلیر، تانارلر، موعوللر، قورده‌ایلر، کورجیلر،
ارمنلر.

مهمین، «دەنان» ک دیدیکی کی، «عرفک
تائیری باشقه بر چوقق تائیرلرله توازن ایدر و بو
تائیرلر بمسأله‌تائیرینه حاکم اولور، حی اونی
اولدیر». فقط غرب‌یورادنه‌ک نتیجه‌یی اوله‌رق
کورولوبورکه، اتحادیه‌وجود اولان شیئ نامنه‌دکل
موجود اولدنی فرض ایدیلن شیئ ناته وقعه‌ک کثیر
ووظنیرورک، عربی وخیالی بره‌م‌نکوره و بره‌مشأ
تائیرله‌ک غیر متجانس محیط‌لرده کول سالار.
ناجیق، تورکن، لور، کلدانی، کردل،
بوکن، شایان حیرت خلیطه‌سی شامه‌ایغیرا.
طورانی تشکیل ایدن بونون بو اقوام، مفرورانه
جملک عنوانی طلب‌ایدیوردی. یوانایلیز، ارمینیر،
چرکسلره‌آنی عصرانی ملزک‌دن سوکره‌دامارلارده
اوطرل‌عشیرت‌نیزکی ساری قانک قایش‌دیفی‌حس
ایدن استانبول نوکرلری مفرط‌میتیرورلک‌نیزکی
یی مثالی کوس‌تیریوردی. نهایت، سوریه‌وفلسطین
عربلری، - بطولرجه قانک‌لر عرفلرینه قاریش‌مش
اولان بو داغلقن عشیرت موزاتیق - کیشیلرخی
وارث عد ایشک‌لر بویوک خلیفه‌لک شانی
دورلری یکدن یاغنامق خصوصده عینی درجه‌ده
بر اروزو اظهار ایدیوردی.

صوبک آق‌تپسین تعقیب ایتدین اول سیلک
کنارلرینه طاق‌لر ق دونوب دولاشان آتاج‌کوک
نوکرلری کی، بیکرجه مصراتی اعتیادلرندن تئوز
قوروتولش قورلمه، «مقدارلرینه تسلیم نشین
ایتمکده ترد کوس‌تیرلر. تورک زمرلری‌نم‌تجزئانه
ماشکندو آتقره بونی آراپوردلر. آریلر طهرانک،
عربلر مکملک، شامک، قاهره‌ک و بغدادک مهم
حاذیه‌سنگ تائیری آلتندهدرلر و بونون عرفک هانی
نوه اطرا‌ندده تپلر ایدم‌یکینی بیلدیوردلر.
قورفته بیل‌شدینی زمان برمنظرلر قمراتی
بونون خط‌لری ورائ کوروتور، عینی صورتله
آسیاتک آغیر هواستنده، اقوامک مرزبیلری
و تقاضالری، ملزک‌لره رنما دها بونوک برسر‌اختله
میدانه چیقور. «هن» ک قطعی اوله‌رق ادعا
«وغیبتو» نک اشکار ایدیلکی اقلیم تائیراتی،
بزی مشغول ایدن عربک اوصافده‌موقلابقله
میدانه چیقور. آغیر وحشین نورانی، برشال
آدم‌ک بونون اوصافی بیبلاتی برصورتده کوس‌تر.

بیور، جانی، جوال وکوره‌ه عرب جنوب
عرفلرینک شریطینه مالک‌لر. ایکینک آراسته
صنیم‌کار، منطق‌ی و محاکمه‌چی اولان آریلر،
«آسیا فرانسلری» عنوانه هر زماندن زیاد
مستقیم کوروتوبوردلر. تورانیلرک، دهم‌مقراتیک
تقابلرینه صادق قاهره‌قو اسکی قوروتوانی، ملی
مجلس اصوللری احیا ایدیلکی کورولوبور. قیر
غیرل، باشقیملر و تانارلر مقدراتلری، سر‌یستجه
انتخاب ایدلش میمونلره تودیع ایدیوردلر.
و آماتولی نوکرلری آتقره‌مجلسنک ولایت‌نم‌ایده‌لر.
مالکس «دارا» نک عتق‌لرینه توازت‌ایدن آریلر،
حکوم‌نیزده اوتورانی اصولی محافظه ایدیوردلر.
طه‌لرده برشام، کالبدیه برامیر، هرا‌ندده برخان
بولوبور. عربلره‌کنجه عربک دوانایز فرد
پتیرسانلی، تارنجنک‌ک ابی دورنده، امولرک
شانیلر خلافتی آلتندده کربلا فاجیه‌سی زماننده
اولدنی کی شدیدی‌ه حسین، فیصل وعبادالله
قرالقلری ایچنده غما بولوبور.

ملی تحریکلر تائیری آلتندده بونون آسیا‌باشندن
آشایغده کیشیورولس‌تپندن عیجلی کورفتیر قدر
اوزایان بواواسع صحنه اوززند آماتولی خربی،
تورکستان اغتشاشلری، ایرانک اولایه‌مسی، ساسی
غایانی وهند بوقق‌موازی بری‌سک برده آبیلسی
کی کوروتور، اوپله بری‌سک مدمنش وسعتی،
متواضع وضع صحنه‌لری و محدود ده‌قورلرله آروپا
قاجملری ازمک اوززده‌ر.

[دروایتیور بد دن مترجی

ص ص

[کلاه‌جک نیش‌نمده بموقع‌لرک یالکز نوکرلرک عائد
اولان نسبی نشر ادرنه‌قصد.]

علم‌تجربیه‌نایلی

تألیف و ترجمه مسئله‌سی

- تألیف و ترجمه انجمنه -
۱۳۳۴ مشروطیت‌ندن سوکره، تألیف و ترجمه
۱۹۱۸ ایدیلجک آثار ایله اشتغال ایتک اوزده،
استانبولده مآراف نظارت‌نده «تألیف و ترجمه
انجمن» نامیه برانجمن تشکیل ایتشد. ایوم
آق‌روده اجرای فعالیت ایدن مواجبن:
اولا - بن‌الملل آثار مجلداتک تورکیجه
ترجمه ایتدیرلی آرزو ایدلکیندن، هانکی
کتابلرک قدیم‌ا ترجمه‌لری موافق اوله‌یغنی،
ناتیم‌عموی رغبتیه‌مظهر اولش وهان‌هراسانه
ترجمه ایدلش اولان (علمده آماکتابلر) ینک
تورکیجه ترجمه ایتدیرلی آرزو ایدلکیندن،
هانکی کتابلرک قدیم‌ا ترجمه‌لری موافق اوله‌یغنی،
ثالثاً ترجمه ایدیلجک آثارک تورکیجه عونک
تعیینی، سؤال ایدیور.

بی‌مجموعه
بن‌باواج سؤال حقدده دوشوندیکمی
سویله‌جکم.

اولا - برنجی وایکیننی سؤالک، بزم محیط
علمیه‌ز کوره ایراد ایدلکینه شهبه بوقدر.
زیرا علمده قدیم و تأخیر، رجحان بوقدر.
بژده فرضا، تاریخده عائد بایزلان مجلد براترک
ترجمه‌سی، هنوزیزه رغبت بولیان دیکر برعلک
مجلد براترک ترجمه‌سده قدیم ایدم‌سایلر. مجلد بر
اتر، اکثراً برذاتک محسولی اولدیفندن، مقدمه
رأی بیان ایتک اقتدارنه. بولانلر، آنجمنی اثر
مذکورلرک احتوا ایتدیکمی موضوعلره واقف اولان
متخصصلر.

مثلاً لایس - رامبو اداو‌لری آلتندده‌فرا.
نیزجه اوله‌رق نشر ایدلش اولان تارنجنی اله
آلم: میلادک اونجینی عصرندن سوکره جریان
ایدن وقایی ضبط و حکایه ایدن بوخلد اثرک‌سایغزه
نقل و ترجمه‌سینی، تاریخ ساحه‌سندن هرکون وقوع
بولنده اولان تبعات و کشفیات نظر اعتباره آلدیم
حالده، مناسب کورویورم. چونکه تبعات کشفیات
مذکورم بوخلد اثرک‌ک چوقق برلری جرح ایدیور،
بوش‌القداد زمره‌سندن ارمز کوری ترجمه‌قائشق،
عرفان‌ملیزه غیرم‌صحب معلومات اذحال ایتک
دیکدر. عین اسبابدن وسائردهن طولانی، بر
محیط مآراق، (آنسکیوبه‌دی) اولدنی کی
ترجمه‌ایتمک خطای عظیمدر، ایشته بون‌ایچوندرکه
مجلد اثرک ترجمه‌سده باشلامزدن اول، متخصصلرک
دایرخی صورتیق ضروریدر، عکس تقدیرده
زحمت بیهوده وایش چوزوک اولور.

ثانیاً قدیم و تأخیر حقدده‌کی مطالعه‌م، برنجی
سؤالده‌کی مطالعه‌مک عیندر. بونکی اثرل حقدده
متخصص اولان هرکیسه بیان رأی ایدم‌بایلر.
متخصص کسه‌سندن اصرار ایدیورم. بن‌بوقطعه‌ده
دوشوندیکم شودر:

علک هرمانی بر موضوعی حقدده متعدد
اثرل یازلش اولدیفندن، مترجم بونلری تدقیق
ایتدکدن و مندرجات‌ایدن ایستیلین بحثلری آلدقدن
سوکره مطلوب اولان موضوعی ترجمه ایله برابر
تألیف و تدوین ایغنی، بوصوله مکمل برارتمیدانه
کتیرلش اولور. زرا، مجرد، موضوعلرینه
مختلف غایله تعقیب ایدلر. کیکی محتویانه
کیکی اصولنه، کیکی تقبیانه اهمیت ویز. ذکی
برترجم، مجردلرک تحریر و توداوصافندن استفاده
ایتمک ازم‌جهت کوزل وقایده‌لری بر اثر میدانه
کتیرم‌بایلر.

ترجمه ایشته‌کنجه، بوجهت غایت مهمدر،
بونده آتیده‌کی شرطلره رعایت ایتک ضروریدر:
۱ - مترجم، ترجمه ایدم‌جکی اثرک‌لسانی

ای بیللمی،
۲ - اجنبی اثرده تعادف ایدیلجک انجیه
وروحی جمله‌لره مختلف تعبیرلرک تورکیجه مقابلرخی
بوله‌یلدک ایچون ایی تورکیجه بیللمی،
- بماندی ۲۲۲ نجی صیفه‌ده‌ر -